

Framtidens lärarutbildning

Underlag för prioritering av förslagen i rapporten: Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet

Kenneth Nordgren
2017-09-04
Rapport 2017:2

Framtidens lärarutbildnings rapportsamling

Följande rapport är publicerad i rapportsamlingen för Framtidens lärarutbildning. Rapportsamlingen består av förstudier till Framtidens lärarutbildning från 2017 samt delrapporter från pågående eller avslutade uppdrag och delprojekt.

Framtidens lärarutbildning är en strategisk satsning vid Örebro universitet med syfte att utveckla en lärarutbildning av hög kvalitet som svarar mot såväl nuvarande som framtida behov. Visionen är att skapa en utmanande lärarutbildning i stimulerande lärmiljöer som lockar motiverade studenter. Framtidens lärarutbildning omfattar alla lärarutbildningsprogram som ges vid Örebro universitet och drivs i form av delprojekt som alla relaterar till ett eller flera av projektets övergripande mål, att

- Lärarutbildningen är en akademisk professionsutbildning med god integration mellan teori och praktik.
- Lärarutbildningen har ett högkvalitativt och innovativt utbildningsinnehåll gällande såväl ämneskunskaper som den utbildningsvetenskapliga kärnan.
- Lärarutbildningen är en sammanhållen utbildning vars studiegångar, lärandemål och bedömningar stärker utbildningens progression och kollegiala sammanhållning.
- Lärarutbildningen har en stark vetenskaplig grund där praktknära forskning är en central del.

Projektets mål är i huvudsak formulerade utifrån de förstudier som genomfördes vid Örebro universitet under 2017. Förstudierna lägger stor vikt vid att lärarutbildningen ska uppfattas som en sammanhållen utbildning med en tydlig och gemensam vision där studenterna tidigt erbjuds en yrkesidentitet och ett kollegialt sammanhang. De visar därtill på behovet av en tydlig ledning av lärarutbildningen och en utökad regional samverkan. Målen har även formulerats utifrån nationella utredningar och rapporter om förskola, skola och lärarutbildning.

**Underlag för prioritering av förslagen i
rapporten *Genomlysning av
lärarutbildningen vid Örebro universitet***

Kenneth Nordgren

2017-09-04

Innehåll

Uppdraget	3
Övergripande kommentarer om ”Framtidens lärarutbildning”	6
1. Övergripande rekommendationer	11
Prioriterade förslag med utgångspunkt i rapporten Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet, 2017	13
2. Prioriterade förslag, en sammanhållen lärarutbildning	13
3. Prioriterade förslag, relationen till skolan och skolhuvudmännen.....	15
4. Prioriterade förslag, programmens struktur och innehåll.....	16
5. Prioriterade förslag, didaktik som ett sammanhållande perspektiv	17
6. Prioriterade förslag, arbetsformer, arbetssätt och utbildningsinnehåll.....	18
7. Prioriterade förslag, rekrytering och kompetens	18
8. Prioriterade förslag, anpassade lokaler.....	19
Topp 8.....	20
Bilaga 1.....	22
Bilaga 2.....	23
Bilaga 3.....	24

Uppdraget

På uppdrag av rektor (bilaga 1) presenteras här ett underlag avsett för prioritering av förslag som ställs i rapporten *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet*, 2017-03-31. Huvudfokus för detta underlag är att föreslå prioriteringar mellan förslagen i rapporten samt att tydliggöra vilka förslag som bör implementeras, som en del av satsningen på ”Framtidens lärarutbildning”, och vilka som bör hänskjutas till Lärarutbildningsnämndens ordinarie kvalitetsarbete. Enligt uppdragsbeskrivningen kan förslag även ges till vidare utredningar.

Uppdragets genomförande

Genomförandet av detta uppdrag inleddes med en dialog med personer från arbetsgruppen bakom rapporten, universitetets ledning, lärarutbildningens styrning på olika nivåer, forskare samt tjänstemän ansvariga för administrativt stöd (se bilaga 2). Dialogerna utgick från rapporten *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet*. Samtalen fokuserade på vilka förväntningar som finns på den strategiska satsningen samt på erfarenheter av lärarutbildningens organisation, utbildning och forskning vid Örebro universitet.

Med hjälp av dessa dialoger och genom att ta del av ytterligare dokumentation om lärarutbildningen¹ samt utifrån mina egna erfarenheter av att leda förändringsarbete i lärarutbildning har jag försökt sortera bland förslagen i *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet*. Sammantaget finns där 91 förslagspunkter. Av dessa kommer 50 från arbetsgruppens tematiska sammanställning av forskningsöversikter och samtal med lärarstudenter, lärarutbildare, forskare, lärare från skolverksamhet samt med ledningen för lärarutbildningen (se vidare bilaga 3). Rapporten avslutas med att arbetsgruppen sammanfattar sina förslag i 41 punkter. Det är dessa sammanfattande förslag som utgjort den huvudsakliga utgångspunkten för prioriteringsarbetet.

En styrka med *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet* är dess breda belysning av lärarutbildningen där flera berörda gruppers perspektiv kanaliserats i en rad konkreta förslag. Rapporten ger ett bra underlag till det fortsatta utvecklingsarbetet med ”Framtidens lärarutbildning”. Av rapportens breda ansats följer att förslagen är lagda på olika

¹ Lärarutbildningens organisation vid Örebro universitet (2012-06-19), Förslag till organisation och ansvarsområden för styrning och administration av lärarutbildningen” (Dnr ORU 1.2.2.-197/2013), Uppföljning av organisation och ansvarsområde för styrning och administration av lärarutbildningen vid Örebro universitet” (2015)

nivåer och att de i viss utsträckning företräder särskilda intressen. De enskilda förslagen i *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet* behöver därför även bearbetas i relation till varandra och till andra möjliga alternativ.

I arbetet med att prioritera har jag försökt förhålla mig till förslagens olika nivåer. Vissa förslag har att göra med uppfattade/identifierade brister i nuvarande lärarutbildning, andra handlar om särskilda utvecklingsbehov, åter andra är av mer idéburen karaktär. Självklart har många förslag implikationer på flera nivåer. Jag har därför utöver att prioritera mellan förslagen i *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet* i vissa fall kompletterat, modifierat eller problematiserat vissa förslag.

De samtal (bilaga 2) som jag i den inledande fasen av detta arbete förde var värdefulla för att ge mig en bättre förståelse för förutsättningarna på Örebro universitet. Den begränsade kännedom jag har om Örebro universitet och dess lärarutbildning bör dock tas i beaktande vid läsningen av denna rapport. De prioriteringar som här föreslås behöver säkerligen anpassas utifrån en djupare kunskap om de lokala förutsättningarna.

Samtliga personer som jag förde dialog med uttryckte en stor omsorg om lärarutbildningen och en önskan om att satsningen på lärarutbildningen genomförs. Därmed föreligger den enskilt viktigaste grunden för ett lyckat utvecklingsarbete.

Fortsatt disposition

Detta dokument har disponerats med avsikt att överskådligt presentera förslag till prioriteringar mellan ett stort antal förslag i rapporten *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet*. För att undvika att detta underlag ska bli svåröverskådligt har min ambition varit att hålla nere kommentarerna till ett minimum.

Inledningsvis kommenteras lärarutbildningens organisation, utbildning och forskning. Detta görs dels för att förtydliga på vilka grunder prioriteringarna har gjorts, dels för att i några avseenden komplettera rapporten *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet*. Kommentarererna sammanfattas som rekommendationer i punktform.

Därefter presenteras prioriteringar av de sammanfattande förslagen i *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet*. De sammanfattande förslagen syntetiserar väl

rapportens delsammansställningar. I bilaga 3 sammanfattas i matrisform hur rapportens delsammansställningar kan relateras till prioriteringarna.

Presentationen följer rapportens tematiska uppdelning med förslag i punktform.

Prioriteringarna presenteras som numrerade punkter för att göra det lättare att referera till dem. Varje enskilt val motiveras inte, där jag anser att prioriteringslistan förutsätter ett förtydligande har jag kompletterat med kommentarer. Avslutningsvis listar jag ett antal förslag som jag ser som särskilt angelägna.

*

Rapporten *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet*, 2017-03-31 kommer fortsättningsvis att refereras till som "GL 2017". Gruppen som tagit fram rapporten under ledning av Johan Öhman kommer att refereras till som "arbetsgruppen". Örebro universitet kommer att skrivas som ÖU.

Övergripande kommentarer om ”Framtidens lärarutbildning”

Efter samtal med ledning, forskare, lärare och tjänstemän på Örebro universitet (se bilaga 2), är det mitt intryck att det finns ett starkt stöd för att genomföra en strategisk satsning på lärarutbildningen. I samtalen uttrycktes samstämmiga uppfattningar om att det finns ett behov av en kvalitetsutveckling och att det är angeläget att satsningen genomförs. Dessa samtal bekräftar därmed den bild som ges i rapporten GL 2017.

Örebro universitet har inte varit känt (åtminstone inte externt) som ett lärosäte som särskilt framhållit eller satsat på sin lärarutbildning. Lärarutbildningen och dess organisation har tidigare utretts flera gånger. Det är mitt intryck att det nu internt finns stora förväntningar på att den strategiska satsningen på fokusområdet ”Framtidens lärarutbildning” skall medföra förändringar och förbättringar.

Ett tredje intryck är samstämmigheten inte är riktigt lika stor när det gäller uppfattningar om vad den strategiska satsningen förväntas innebära. Att förväntningar och tolkningar ser olika ut är naturligtvis självklart men lika fullt viktigt att beakta i det fortsatta arbetet.

Arbetsgruppen bakom GL 2017 uttrycker tydliga förslag. Samtidigt som detta är en styrka behöver de enskilda förslagen i rapporten relateras till varandra och till en diskussion om hur idé, form och utförande bör hänga samman. Det vill säga: Vilken vision ligger i ”Framtidens lärarutbildning”? Hur kan denna vision komma till uttryck i en utbildning som är högkvalitativ, relevant och bärkraftig? Hur kan lärarutbildningen organiseras för att den strategiska satsningen skall kunna genomföras under den avsedda projektperioden fram till 2022 och hur skall den fungera i relation till universitetets övriga ledningsstrukturer och programutbildningar?

Mot denna bakgrund är det sannolikt av vikt att vara tydlig med målen för den strategiska satsningen. Rektor framhåller kvalitet som ett centralt motiv. Rapporten GL 2017 relaterar också i hög grad till frågor som är kvalitetsdrivande. Eftersom kvalitet relaterar till en målbild är det inte osannolikt att det uppstår spänningar mellan olika sätt att förstå kvalitet i relation till utbildningens genomförande, styrning, system och avnämare.² Det kan därför finnas skäl att diskutera hur olika dimensioner av kvalitet kan identifieras och samspela i det fortsatta arbetet.

² Jfr. Bergh, A. (2010). *Vad gör kvalitet med utbildning?: om kvalitetsbegreppets skilda innebörder och dess konsekvenser för utbildning*, Örebro universitet

För att ge ett exempel: Ett kvalitetsmål som avser studentprestationer kan relateras både till åtgärder som påverkar kravnivåer, och till pedagogiska insatser. Inträdesprov och examinationsformer kan exempelvis diskuteras som medel för att förbättra in- och utgångsvärden i studenternas prestationer. En annan typ av åtgärd är att sätta in pedagogiskt stöd utifrån kunskaper om när under utbildningen studenter tenderar att avbryta sina studier. Det ligger ingen motsättning i att arbeta efter båda strategierna, men om inte kvalitetsidén riktas mot såväl form som innehåll eller krav och stöd, finns en risk att det uppstår spänningar eller ensidighet i arbetet.

En inledande rekommendation är att rektor och universitetets ledning fortsätter att vara tydliga med satsningen på ”Framtidens lärarutbildning”, och visar ett kontinuerligt engagemang för det fortsatta arbetet i såväl externa som interna sammanhang.

Organisation

Behovet av att reformera lärarutbildningens styrning och organisationen genomsyrar rapporten GL 2017. Detta behov bekräftas i samtliga samtal som jag fört i samband med mina besök på ÖU (bilaga 2). Det finns en hög grad av samstämmighet i problembeskrivningarna som kortfattat kan sammanfattas med att nuvarande ledning inte är tillräckligt tydlig och effektiv. Beslut, genomförande och uppföljning upplevs inte som tillräckligt transparenta och systematiska. Huvudansvaret för detta läggs inte i första hand på lärarutbildningsnämnden utan på en struktur med otydliga mandat och vaga befogenheter. Krister Persson, ordförande i lärarutbildningsnämnden uttrycker det som att den nu finns en stark önskan att en ny organisation inte bara får ansvar för kvalitet och innehåll utan också att den får faktiska möjligheter att ta detta ansvar.³

Den nuvarande lärarutbildningsnämnden har således svårt att få tillräcklig legitimitet för att effektivt kunna genomföra denna strategiska satsning. En ny styrgrupp för ”Framtidens lärarutbildning” har också tillsatts under ledning av Joachim Åström, dekan för Fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap. Eftersom fakultetsorganisationen vid ÖU skall reformeras framstår det som önskvärt med en ny organisation även för

³ <https://www.oru.se/strategiska-satsningar/framtidens-lararutbildning/lararutbildningens-nyhetslista/genomlysningen-av-lararutbildningen-klar/>

lärarutbildningen. En sådan bör utvecklas parallellt och med mandat att ta över och fortsätta arbetet med att implementera satsningen.

Den enighet som finns om problembilden återfinns inte på samma sätt i frågan om vilken ledningsstruktur som vore ett önskvärt alternativ. I rapporten GL 2017 skisserar arbetsgruppen på två organisationsmodeller, en fakultetsmodell och en utskottsmodell. Arbetsgruppen föreslår att frågan utreds vidare.

I de samtal som förts vid besök på ÖU (bilaga 2) uttryckts såväl stöd för att inrätta en lärarutbildningsfakultet som åsikten att lärarutbildningen inte påtagligt bör skilja sig från hur andra programutbildningar vid ÖU är organiserade. Parallellt med en allmän önskan om att få en tydligare ledningsstruktur uttrycks även viss oro för att lärarutbildningens ledning kan bli för stark. Detta kan spegla en viss kluvenhet mellan ett behov av tydligare styrning och en rädsla för att makt eller mandat flyttas över till en mer självständig lärarutbildning. Sannolikt speglar detta dilemma också en utbredd uppfattning om att lärarutbildningen bör vara en angelägenhet för hela universitetet.

I samtalen föreslog flera företrädare att en utredning bör göras av olika organisationsmodeller som förekommer på andra svenska lärosäten. Samtidigt framhöll några prefekter att en organisatorisk lösning helst bör vara på plats före 2019. Det är sannolikt klokt att inhämta erfarenheter från andra lärosäten. Min rekommendation är dock att detta inte görs förutsättningslöst eller utifrån en generell idé om vad som passar ÖU. Det finns närmare ett 30-tal lärosäten som bedriver lärarutbildning och bland dessa en stor variation av organisationsmodeller som sannolikt tillämpas på skilda sätt.

Ett ledningsorgan inom en större organisation behöver naturligtvis vara funktionellt utformad både utifrån sina uppgifter och i relation till den övriga ledningsstrukturen. Det är emellertid inte självklart att det råder jämviktsläge mellan form och behov. Konkret återspeglas detta i att lärarutbildningen har utsetts till ett särskilt fokusområde på ÖU.

Det finns en potentiell konflikt att beakta mellan å ena sidan en utvecklingsinriktad och å andra sidan en förvaltningsinriktad styrning. Om ledningen för lärarutbildningen blir beroende av att finna konsensus med fakulteterna kommer styrningen att förbli otydlig och förändringar

som går tvärs över fakultetsgränser kommer att vara svåra att genomföra. Å andra sidan kommer en renodlad lärarutbildningsfakultet sannolikt att ha svårt att finna legitimitet på ÖU.

Det ingår inte i mitt uppdrag att föreslå en ny ledningsstruktur. Dock bör förslaget om en särskild lärarutbildningsfakultet kunna avföras på ett tidigt stadium eftersom det sannolikt är svårt att få en bred acceptans för en så genomgripande förändring. De organisatoriska, administrativa och personella förändringar som en sådan omorganisation skulle medföra riskerar att försena det eftersträvade kvalitetsarbetet. Därtill kan det negativt påverka förutsättningarna att fokusera på den viktiga samverkan som pågår med skolverksamheten.

En matrismodell torde vid sidan av en utskottsmodell i detta sammanhang vara ett mer realistiskt alternativ. En matrisorganisation kräver genomtänkta kommunikationskanaler och tydliga mandat för att undvika en byråkratisering av exempelvis fördelningen av undervisningsuppdrag. Däremot kan en relativt liten matrisorganisation kombinera tydliga beslutsmandat och effektivitet med representation från olika delar av universitet. Att inte organisatoriskt underställa lärarutbildningens ledning under en enskild fakultet kan vara en fördel då utbildningen är fakultetsöverskridande. Utskottsmodeller inom en fakultet är också möjliga alternativ. Här behövs tydliga lösningar och mandat för att beslut ska kunna fattas som överskrider institutions- och fakultetsgränser.

I arbetet med att utforma en ny organisation för lärarutbildningen bör det styrande organets uppgift klargöras. Detta i synnerhet som det i den nuvarande organisationskulturen förefaller finnas ett glapp mellan strategisk och operativ ledning. Min rekommendation är att ledningsstrukturen utreds utifrån att den skall fungera i ett medellångt tidsperspektiv (4-8 år). Det vill säga, utgångspunkten bör vara att kunna genomföra de uppgifter och utmaningar som den strategiska satsningen medför.

Utbildning

Målen med den strategiska satsningen på "Framtidens lärarutbildning" är högt ställda.⁴ Frågan om vad en högkvalitativ utbildning innebär behöver sannolikt fortsätta att bearbetas på flera nivåer. En sådan strategisk diskussion skulle kunna ta utgångspunkt i frågan om det finns en eller flera inriktningar eller profiler som ÖU önskar utveckla för sin lärarutbildning.

⁴ <https://www.oru.se/strategiska-satsningar/framtidens-lararutbildning/vi-vill-locka-motiverade-lararstudenter/>

Det arbete som arbetsgruppen bakom GL 2017 initierat bör kunna kanaliseras vidare så att berörda parter kan fortsätta att delta i diskussioner och utvecklingsarbete. Frågan om vad kvalitet är behöver lyftas till en diskussion om eventuella profileringar och till frågor om hur ”Framtidens lärarutbildning” skall manifesteras såväl i den fysiska miljön på ÖU som i det löpande kvalitetsarbetet.

Kvalitetsarbetet behöver även brytas ner till en verksamhetsnivå som berör allt från att utrusta lektionssalar till lärares kompetenser och utrymme för utvecklingsarbete. Även om utbildningens genomförande i huvudsak är en uppgift för lärarutbildningens ordinarie kvalitetsarbete innebär den strategiska satsningen att utbildningens form och innehåll också blir till strategiska frågor.

Ett exempel på en sådan fråga om styrning och kvalitet i utbildningen är kursplanerna i lärarutbildningen som idag fastställs av prefekt. Examensordning för lärarprogrammen omfattar, jämfört med många andra programutbildningar, en stor mängd examensmål. Utbildningens skall genomföras så att målen adresseras och organiseras så att de enskilda kurserna fungerar tillsammans och skapar en fungerande progression av lärande och examinationer. Lärarutbildningen är mång- och tvärvetenskaplig och förutsätter ett engagemang från olika ämnen, institutioner och fakulteter. Lärarutbildningen är med andra ord politiskt, pedagogiskt och organisatoriskt komplex. Relationen mellan strategisk och operativ ledning av lärarutbildningen är en aspekt som inte framträder helt tydlig i rapporten GL 2017, men som kan vara central att beakta i det fortsatta utvecklingsarbetet. Här vill jag framhålla kursplaner som ett möjligt instrument för att både lägga pusslet utifrån examensordningens krav och för kvalitetsarbetet med kravnivåer, variation och logik vad gäller lärandemål och examinationsformer. En gemensam programstruktur för kursplaners utformning kan vara ett styrinstrument för att bilda helheter av en verksamhet som är delad över institutions- och fakultetsgränser.

Forskning

Den lärarutbildningsrelevanta forskningen och den vetenskapliga kompetensen är avgörande faktorer för examensrättigheter och fortsatt utveckling. Det finns några generella aspekter som kan vara värt att ta upp och som eventuellt kan komplettera de perspektiv på forskning som rapporten GL 2017 behandlar. Det gäller dels forskningens organisation och finansiering, dels utvecklingen av relevanta forskningsmiljöer.

Det intryck jag har är att Lärarutbildningsnämnden har att fördela ett ganska begränsat belopp för forskning. En stor del av medlen är uppknutna till att finansiera professorer som har sin anställning på institutioner. Det förekommer att fakulteterna väljer att avstå från att finansiera lärarutbildningsrelevant forskning med hänvisning till att detta är LUN:s ansvarsområde. I några fall har en fakultet valt att ändå skjuta till medel utöver det som LUN fördelar. Det behövs en tydligare modell för fördelning av forskningsmedel och för ansvarsfördelning för forskningsfinansiering. Antingen behöver medel omfördelas till LUN eller så måste fakulteterna ta ett utökat ansvar för den lärarutbildningsrelevanta forskningen om denna verksamhet skall motsvara ambitionerna.

Vad gäller forskningsmiljöer så gör ÖU en ambitiös satsning på ett professorsprogram i ämnesdidaktik. I vissa fall har det dock varit svårt att rekrytera forskare. Under senaste åren har lärarutbildningen utvecklat en satsning på tre tvärvetenskapliga forskningsprofiler där ämnesdidaktik och pedagogik samverkar. Dessa profiler förefaller än så länge fungera mer som kontaktytor för samverkan än som integrerade forskningsmiljöer. De flesta ämnesdidaktiska miljöer på ÖU är små men med flera högt kvalificerade forskare. För att utveckla den ämnesdidaktiska forskningen bör utformningen av forskningsmiljöerna diskuteras. En möjlighet att överväga är att kanalisera forskningsmedel till de tre profilområdena, så som utredarna föreslår (GL 2017, sid 45). Däremot är det inte självklart att detta bör ske genom ett traditionellt peer-review förfarande. Under ett uppbyggnadsskede kan ett sådant förfarande vara både onödigt tidsödande och fungera miljömässigt konserverande. Ett alternativ är att till forskningsprofilerna knyta forskningsledare, profilerade utlysningar av doktorandtjänster, postdoktorer och forskningsassistenter. Behovet här är att bygga miljöer som både kan ta tillvara den ämnesrelaterade kompetensen och samtidigt erbjuda forskarna reella miljöer med en kritisk massa av aktiva forskare.

1. Övergripande rekommendationer

- 1.1 Det är viktigt att rektor och universitetsledning deltar i arbetet med att tydliggöra avsikten med satsningen på "Framtidens lärarutbildning", samt kontinuerligt markerar den strategiska satsningens betydelse.
- 1.2 Utred och initiera skyndsamt en ny ledningsstruktur för lärarutbildningen. Detta bör ges hög prioritet och en ny organisation bör finnas på plats så snart som möjligt, dock senast i samband med att en ny fakultetsorganisation träder i kraft. I

arbetet med att ta fram en styrningsmodell för lärarutbildningen tänk i termer av en organisation som är avsedd att fungera på medellång sikt utifrån vad som är funktionellt för den strategiska satsningen.

- 1.3 Utred om lärarutbildningen bör profileras och om så är fallet hur många de bör vara. Utveckla sammanhållna idéer om grunderna för att bygga lärarutbildningen som en vetenskapligt förankrad professionsutbildning.
- 1.4 Utred fördelningsprinciper av forskningsmedel för lärarutbildningsrelevant forskning i avsikt att förtydliga storleksordning på tilldelning och ansvarsfördelning mellan lärarutbildningens ledning och fakulteterna.
- 1.5 Utred hur mindre ämnesdidaktiska forskningsmiljöer kan stärkas och upparbeta en kritisk massa av forskare, till exempel inom ramen för forskningsprofiler.

Prioriterade förslag med utgångspunkt i rapporten Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet, 2017

Här presenteras rekommendationer och prioriterade förslag. Utgångspunkten är arbetsgruppens sammanfattande förslag i rapporten GL 2017. De följer samma disposition som rapportens sammanfattande förslag. De förslag som nämns nedan framhålls som särskilt viktiga därför att de är viktiga för lärarutbildningens organisation och/eller för att initiera arbetet med "Framtidens lärarutbildning". De förslag som finns i rapporten GL 2017 men som inte nämns här betraktas därmed antingen som tillgodosedda eller som att de bör hänskjutas till lärarutbildningens ordinarie kvalitetsarbete.

Numreringen anger inte en särskild prioriteringsordning då förslagen har olika karaktär. Efter de numrerade förslagen ges kommentarer när så bedömts nödvändigt för att förklara prioriteringsval och modifieringar av arbetsgruppens förslag.

2. Prioriterade förslag, en sammanhållen lärarutbildning

För arbetsgruppens sammanfattande förslag se GL 2017 (s. 41-42).

Följande förslag bedöms ha hög prioritet

- 2.1 Förbered en ny ledningsorganisation för lärarutbildningen. Utlys snarast en tjänst på heltid för att besätta en ledningsfunktion av lärarutbildningen. (Se även 1.2)
- 2.2 Den nya ledningsorganisationen bör få ett tydligt uppdrag att undersöka och vid behov vidta åtgärder avseende utbildningens kvalitet i form av kravnivåer, hur examensmålen omsätts i utbildnings- och kursplaner, variation och kvalitet i examinationsformer etc.
- 2.3 Resurser måste ses över i samband med en ny ledningsorganisation. Tillse att ledningen för lärarutbildningen har resurser och mandat att självständigt initiera utredningar av verksamheten, bereda beslut och följa upp beslutens genomförande.
- 2.4 Inventera behov av olika fora för kommunikation. Identifiera kommunikationsnivåer och, om tillämpligt, säkerställ att ansvarig för lärarutbildningens ledning deltar i rektors ledningsgrupp.
- 2.5 Prioritera en utredning för att tydliggöra hur lärarutbildningens ledning kan bereda och besluta över utbildningsplaner och konsekventa och styrande kursplaner. (Se även 4.3)

- 2.6 Tillse att den utvecklingsdiskussion som bland annat utredarnas rapport har accentuerat kan kanaliseras vidare till exempelvis arbetsgrupper. Tillse att regionens skolverksamhet samt studenter involveras i planeringen och utformningen av ”Framtidens lärarutbildning”.

Kommentarer

Kommunikation: Lärarutbildningen är politiskt, organisatoriskt och pedagogiskt komplex. En lärarutbildning behöver välfungerande fora för kommunikation och samråd såväl internt som externt. Transparens och samråd är därför en universitetsövergripande angelägenhet. Det är en prioriterad uppgift att få kommunikationen att fungera under utvecklingsarbetet. Att schematiskt identifiera olika nivåer för kommunikation och samråd är förhållandevis enkelt (se figur 1). Under den strategiska satsningen bör ledningsfunktionen för lärarutbildningen delta i universitetsledningen på likartade premisser som fakultetens dekaner.

Figur 1 Exempel på kommunikationsnivåer och samråd

Part	Form	Funktion	Lärarutbildningen
Rektors Ledningsgrupp	Kontinuerligt deltagande	Integrerad i universitetets strategiska överväganden	Högst ansvarig för lärarutbildningen
Dekaner	Samråd /information	Långsiktig planering och uppföljning. T.ex. dimensionering, bemanning, forskning	Högst ansvarig för lärarutbildningen/ beredande tjänstemän
Prefekter	Samråd /information	Operativ planering och uppföljning	Högst ansvarig för lärarutbildningen/ beredande tjänstemän
Prefekter/lärare	Samråd /information	Kvalitets och utvecklingsfrågor	Programansvariga
Universitetsanställda	Information	Förändringsarbete/beslut	Kommunikatör
Skolvärlden	Samråd och information	VFU/skolforskning/kvalitet	Högst ansvarig för lärarutbildningen/ beredande tjänstemän

Programansvariga: I arbetsgruppens rapport GL 2017 framhålls programansvarigas roll och att deras uppdrag bör utvecklas och stärkas. Arbetsgruppen rekommenderar:

Stärk uppdraget som *programansvarig* genom att ge det ett stärkt mandat och utökad tid i tjänst. Detta uppdrag är en nyckelposition i lärarutbildningen. Det är väsentligt att de personer som tillsätts har både professions- och forskningskompetens. Programansvariga bör få en mycket tydlig roll och ett helhetsansvar avseende professionsprogression, progression i studenters skrivande, samverkan mellan ämnen, integrering av ämne och ämnesdidaktik samt pedagogisk utveckling inom respektive program. Programansvarig ansvarar för att utvärdering av programmet som helhet genomförs. Programansvarig utgör också den främsta kontaktpersonen för intern och extern samverkan. (s.41)

I mina samtal så bekräftades i huvudsak denna uppfattning. Det påtalades emellertid också att det kan vara svårt att besätta tjänsterna. Uppdragen kan vara arbetsamma eftersom mandat och förväntningar inte varit i balans. Det breda stödet för programansvariga talar för att funktionen har legitimitet och bör ges ett tydligt uppdrag. Ändå är jag tveksam till att knyta de mycket omfattande och komplexa ansvarsuppgifter som arbetsgruppen för GL 2017 föreslår till funktionen programansvarig. Arbetsgruppen identifierar brister i den nuvarande verksamheten som behöver uppmärksammas och åtgärdas, men de föreslagna åtgärderna speglar den otydlighet som finns mellan strategiskt och operativt ansvar. Genom att utvidga programansvarigas uppdrag riskeras otydligheten snarast att öka. De uppdrag för programansvariga som arbetsgruppen föreslår förutsätter beredning, förankring och mandat att fatta och genomdriva fakultetsöverskridande beslut. Ansvar för kvalitetsfrågor kring examination, undervisningens utformning, och relationer mellan ämne och didaktik är strategiska frågor och bör inte vila på enskilda personer och funktioner. Däremot kan programansvarig vara en utmärkt funktion för att på ett uppdrag arbeta med dessa frågor. Programansvariga bör vara resurser för ledningen av lärarutbildningen och uppdragets närmare utformning bör vara en fråga för den nya ledningsorganisationen.

3. Prioriterade förslag, relationen till skolan och skolhuvudmännen

För arbetsgruppens sammanfattande förslag se GL 2017 (s. 42-43).

Följande förslag bedöms ha hög prioritet

- 3.1 En övergripande rekommendation är att försäkra sig om att samarbetet med skolverksamhet och VFU inte stannar av under en förändringsprocess och att det finns ansvariga som driver utvecklingsarbetet med den verksamhetsförlagda utbildningen och samverkan med skolverksamheten.
- 3.2 Tillse att regionens skolverksamhet samt studenter involveras i planeringen och utformningen av ”Framtidens lärarutbildning”.
- 3.3 Undersök om en nära relation mellan universitet och skolverksamhet och/eller en integrering av utbildningens och undervisningens teori och praktik kan vara en profil för ”Framtidens lärarutbildning”.
- 3.4 Utred hur lärarutbildningens behov av personal med erfarenhetsbaserade kompetenser kan tillgodoses till exempel genom olika anställningsformer och samverkanstjänster. (Se även 5.4)

4. Prioriterade förslag, programmens struktur och innehåll

För arbetsgruppens sammanfattande förslag se GL 2017 (s. 43-44).

Följande förslag bedöms ha hög prioritet

- 4.1 Möjliggör antagning på ett ingångsämne för ämneslärare.
- 4.2 Öppna för samläsning mellan lärarstudenter och studenter på fristående kurser där så är möjligt och lämpligt.
- 4.3 Beredning och beslut av kursplaner överförs till lärarutbildningens ledning. Kursplaner följer en gemensam programstruktur. Kursplanerna används för att tillse att utbildningen sammanhållet tillgodoser examensmål, progression i lärandet, varierande och relevanta examinationsformer etc. (Se även 2.5)
- 4.4 Utred var i utbildningen som studenter tenderar att avbryta sina studier för att föreslå lämpliga åtgärder.
- 4.5 Tillse att det tas fram tydliga grafiska beskrivningar av programmens utformning som är adekvata för studenter, lärarutbildare och skolverksamheten. I granskningen framhålls att lärare, studenter och skola har svårt att förstå programstrukturerna. Arbetet med att ta fram beskrivningar av helheter kan vara värdefullt också för det strategiska kvalitetsarbetet.
- 4.6 Utvärdera de olika programmen som helheter genom programutvärderingar till studenter.

Kommentarer

Arbetsgruppen påpekar att det tycks vara en konkurrensfördel för de lärosäten som ger möjlighet för ämneslärare att söka på ett ingångsämne. Förberedelser inför en ny intagning bör påbörjas snarast då en god framförhållning är nödvändig. Det finns heller ingen anledning att begränsa kombinationsmöjligheterna utöver vad förordningen föreskriver.

Förslaget att möjliggöra fler val inom exempelvis förskolläraryrket samt möjlighet att förlägga en termin vid utländskt lärosäte bör ha hög prioritet i det mer långsiktiga och kontinuerliga kvalitetsarbetet. Möjligheten att erbjuda fler inriktningar och ämnen förutsätter utredningar och resurser. När den nya ledningsorganisationen för lärarutbildningen är på plats bör den undersöka breddningsfrågan. Utred även möjligheten att samverka med andra lärosäten som erbjuder inriktningar som Örebro saknar, exempelvis kan religionsvetenskap

läsas på distans vid annat lärosäte. Formerna för samordning mellan UVK och ämnesutbildningen är en del av lärarutbildningens löpande kvalitetsarbete.

Öppna för samläsning mellan lärarstudenter och studenter på fristående kurser där så är möjligt och lämpligt. Det finns pedagogiska argument både för och emot samläsning. En grundläggande förutsättning är att utbildningen uppfyller examensordningen, en annan är att det finns ett bärkraftigt underlag. Det senare är nödvändigt inte minst för att långsiktigt bibehålla nödvändig lärarkompetens. Samläsning förutsätter dock programspecifika kursplaner som tillser att nödvändiga inslag som till exempel ämnesdidaktik tillgodoses under ämnesstudier. Det kan dock vara viktigt att påpeka att samläsning behöver prövas ämnesvis för att försäkra sig om att kursinnehållet är relevant.

5. Prioriterade förslag, didaktik som ett sammanhållande perspektiv

För arbetsgruppens sammanfattande förslag se GL 2017 (s. 44-45).

Följande förslag bedöms ha hög prioritet

- 5.1 Påbörja ett arbete för ett forskningsstrategiskt program. Inom ramen för ett sådant arbete kan den lärarutbildningsrelevanta forskningen kartläggas samt etableringen och utvecklingen av de tre didaktiska forskningsprofilerna fortsätta.
- 5.2 Utred fördelningsprinciper av forskningsmedel för lärarutbildningsrelevant forskning i avsikt att förtydliga storleksordning på tilldelning och ansvarsfördelning mellan lärarutbildning och fakulteter.
- 5.3 Utred hur små ämnesdidaktiska miljöer kan stärkas och upparbeta en kritisk massa av forskare till exempel inom ramen för de tre forskningsprofilerna.
- 5.4 Utred hur lärarutbildningens behov av personal med erfarenhetsbaserade kompetenser kan tillgodoses till exempel genom olika anställningsformer och samverkanstjänster. (Se även 3.4.)

Kommentarer

Jag föreslår ett forskningsstrategiskt utredningsarbete för att sammantaget bearbeta de förslag och behov som rapporten identifierar. Exempelvis behöver byggande av robusta forskningsmiljöer ställas i relation till förslag om att bedriva forskning inom områden som idag saknar forskning. Det är inte självklart att aktiv forskning skall bedrivas på alla områden. Antagning till forskarskolan UVD behöver också relateras till förslagen om

licentiatforskarsskola, men också till eventuella profileringar av doktorandutlysningar. Satsningen på forskarstuderade behöver också ställas i relation till helheten av de resurser som läggs på den seniora forskningen.

Arbetsgruppen föreslår att didaktisk kompetens skall vara särskilt meriterande vid tillsättning av ny lärarutbildningsinriktad. Det förslaget skulle jag vilja avråda från och istället föreslå att det utreds hur lärarutbildningens behov av personal med såväl vetenskapliga som skolnära didaktiska kompetenser kan tillgodoses till exempel genom olika anställningsformer.

Arbetsgruppen är inne på ett likartat resonemang i samband med förslag om hybridtjänster mellan skola och lärarutbildning.

6. Prioriterade förslag, arbetsformer, arbetssätt och utbildningsinnehåll

För arbetsgruppens sammanfattande förslag se GL 2017 (s. 45-46).

Följande förslag bedöms ha hög prioritet

- 6.1 Utifrån ett kvalitetsperspektiv bör undervisnings och examinationsformer undersökas, riktlinjer för ett fortsatt utvecklingsarbete utarbetas och resurser avsättas.
- 6.2 Kvalitetssäkra utbildningens professionella och vetenskapliga progression i respektive lärarutbildningsprogram.
- 6.3 Utred vilken IKT-utbildning som lärarutbildningen bör tillgodose och utveckla en strategi för att tillgodose det behovet. Tillse att berörda lärarutbildare har adekvat IKT-utbildning.

7. Prioriterade förslag, rekrytering och kompetens

För arbetsgruppens sammanfattande förslag se GL 2017 (s. 47).

Följande förslag bedöms ha hög prioritet

- 7.1 Gör en grundläggande analys av kompetensläget i lärarutbildningen. En översyn av kompetensläget kan ge viktig information om andelen disputerade i utbildningen och om rekryteringsbehov.

Kommentarer

Rekryteringsplaner förutsätter ofta att ett kontinuerligt kvalitetsarbete sker i nära samverkan med institutioner och ämnen. Här är det av särskild vikt med ett kontinuerligt samtal mellan lärarutbildningens ledning och dekaner och prefekter (se figur 1).

Arbetsgruppen föreslår att alla tillsvidareanställda adjunkter som har egen lärarutbildning och vill bedriva didaktisk eller ämnesdidaktisk forskning erbjuds att under fem år forskarutbilda sig. Det förslaget skulle jag vilja avråda från, dels som en konsekvens av mitt förslag att forskningsmedlen bör prioriteras strategiskt i ett sammanhang, vilket innebär att frågan hänskjuts dit. Dels för att erfarenheter från adjunktssatsningar inte är odelat positiva. Adjunkter bör erbjudas forskarutbildning i den utsträckning de kan konkurrera i en öppen utlysning. Däremot är det strategiskt motiverat att uppmuntra adjunkter och ekonomiskt underlätta för en adjunkt som söker en forskarutbildning.

8. Prioriterade förslag, anpassade lokaler

För arbetsgruppens sammanfattande förslag se GL 2017 (s. 47).

Följande förslag bedöms ha hög prioritet

- 8.1 Utred hur lärarutbildningens närvaro på campus kan tydliggöras. I det arbetet bör möjligheten övervägas av att samla delar av undervisningen inom lärarutbildningen till ett hus eller del av hus samt beakta den betydelse detta kan ha för att markera ”Framtidens lärarutbildning” och för ett positivt identitetsbygge.
- 8.2 Utred behovet av att utforma lektionssalar specifikt utifrån lärarutbildningens olika pedagogiska och teknologiska behov.

Kommentarer

I frågor om rumslig lokalisering finns det liksom vad gäller frågor om samläsning goda argument både för och emot. I båda fallen beror sannolikt utfallet mer på kvaliteten i genomförandet än på principen i sig. Med tanke på att lärarutbildningen på ÖU har haft en relativt blygsam profil och att ambitionerna med satsningen på ”Framtidens lärarutbildning” är omfattande, bör frågor om status och identitetsbygge inte underskattas. Lärarstudenternas närvaro i olika ämnesmiljöer och en geografisk förtätning kan i praktiken kombineras. Det kan exempelvis ske genom att samla delar av undervisningen så som den

utbildningsvetenskapliga kärnan och ämnesdidaktik till en gemensam miljö där det finns tillgång till pedagogiskt och teknologiskt välutrustade lektionssalar och utrymmen.

Topp 8

Ovanstående prioriteringar berör olika teman och är i varierande utsträckning strategiska och operativa. För att sammanfatta gör jag en rekommendation över förslag som jag ser som särskilt angelägna. Det kan vara viktigt att påpeka att numreringen inte skall läsas som en hierarki eller en handlingsordning. ÖU har en väl etablerad lärarutbildning och i förändringsarbetet är det därför sannolikt att idé, organisation och form behöver behandlas sammanhängande.

- 1 Legitimitet från högsta ledningen: Rektor tydliggör ramar och inriktning av kvalitetsarbetet och fokus för satsningen på ”Framtidens lärarutbildning”, samt markerar satsningens vikt.
- 2 Fungerande ledningsorganisation: Utred och initiera skyndsamt en ny ledningsstruktur för lärarutbildningen. Detta bör ges hög prioritet och en ny organisation bör finnas på plats så snart som möjligt. I arbetet med att ta fram en styrningsmodell för lärarutbildningen tänk i termer av vad som är funktionellt utifrån rådande behov och vad som fungerar på medellång sikt. Det utvecklingsarbete som följer av ”Framtidens lärarutbildning” indikerar behovet av ledningsorganisation som är kunnig och beslutsför. Säkerställ att ansvarig för lärarutbildningens ledning deltar i rektors ledningsgrupp.
- 3 Formulera och konkretisera en idéburen målbild: Påbörja arbetet med att formulera idéer för innehåll och progression i en vetenskapligt grundad professionsutbildning. Utred behovet av att särskilt profilera lärarutbildningen vid ÖU. En nära relation mellan universitet och skolverksamhet och en integrering av utbildningens och undervisningens teori och praktik kan vara grunder för en sådan profilering. Bered på ett tidigt stadium frågor som anknyter till lärarutbildningens fysiska plats och profilering på ÖU.
- 4 Satsa på samverkan med skolverksamheten: Tillse att samarbetet med skolverksamhet och VFU inte stannar av under en process av förändring och att det finns ansvariga för att driva utvecklingsarbetet med den verksamhetsförlagda utbildningen och samverkan med skolverksamheten.

- 5 Håll uppe ett brett engagemang: Ta tillvara den utvecklingsdiskussion som bland annat utredarnas rapport har accentuerat och kanalisera den vidare in i arbetsgrupper, utvecklingsdagar etc. Tillse att regionens skolverksamhet samt studenter involveras i planeringen och utformningen av ”Framtidens lärarutbildning”.
- 6 Systematisk kvalitetsstyrning: Beredning och beslut av kursplaner överförs till lärarutbildningens ledning. Kursplaner bör följa en programgemensam struktur och används för att tillse att utbildningen sammanhållet tillgodoser examensmål, progression i lärandet, varierande och relevanta examinationsformer etc.
- 7 Forskningsmedel och forskningsmiljöer: Utred fördelningsprinciper av forskningsmedel för lärarutbildningsrelevant forskning i avsikt att förtydliga storleksordning på tilldelning och ansvarsfördelning mellan lärarutbildning och fakulteter. Utred hur små ämnesdidaktiska miljöer kan stärkas och uppjobba en kritisk massa av forskare till exempel inom ramen för de tre forskningsprofilerna.
- 8 Uppmärksamma undervisningens former och innehåll: Utifrån ett kvalitetsperspektiv bör undervisning och examinationsformer undersökas, riktlinjer för ett fortsatt utvecklingsarbete utarbetas och resurser avsättas.

Rektorsbeslut
2017-05-16
Ärendenr: ORU 1.3.2-04771/2016
Sidnr: 1(1)

Prioritering av förslagen i rapporten Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet – uppdrag

Inom ramen för fokusområdet *Framtidens lärarutbildning* har en arbetsgrupp under ledning av professor Johan Öhman på rektors uppdrag genomfört en genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet. Rapporten är mycket gedigen och omfattar ett relativt stort antal förslag. Det finns därför ett behov av att göra prioriteringar mellan dessa förslag.

Som ett stöd i denna prioritering ska en person med hög kompetens och stor erfarenhet av lärarutbildning anlitas. Uppdraget innebär att stödja lärosätet i dess arbete med att prioritera mellan förslagen i rapporten, samt att tydliggöra vilka som ska realiseras som en del av det löpande kvalitetsarbetet i lärarutbildningen – och därmed är en del av Lärarutbildningsnämndens ordinarie uppdrag – kontra vilka förslag som ska implementeras som en del av satsningen på *Framtidens lärarutbildning*. Arbetet ska genomföras med utgångspunkt i dialog med personer med för lärarutbildningen och fokusområdet centrala roller och kan utmytna i såväl konkreta prioriteringar vad gäller både vikt och tidsordning, som förslag till vidare utredning.

På basis av prioriteringsarbetet kommer en handlingsplan att tas fram och en projektorganisation beslutas med uppdrag att arbeta med implementeringen av de aktiviteter som skrivs fram i handlingsplanen.

Rektor beslutar

- att utse universitetslektor Kenneth Nordgren, Karlstads universitet, att ta fram ett underlag för universitetets prioritering av och mellan förslagen i rapporten Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet.
- att uppdraget ska redovisas till prorektor senast den 1 september 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av rektor efter föredragning av biträdande planeringschef Anna Lindholm Ulfvensjö.

Johan Schnürer

Anna Lindholm Ulfvensjö

Framtidens lärarutbildning

- möte med Kenneth Nordgren den 17 maj och den 19 juni

Hållpunkter 17 Maj

- 09:00–10:00 Anna-Karin Andershed, prorektor och Anna Lindholm Ulfvensjö, bitr. planeringschef
- 10:00–11:00 Johan Öhman, prof. pedagogik och ansvarig för den genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet som genomförts
- 11:00–12:00 Joachim Ågren, dekan HS-nämnden och Åke Strid, dekan ENT-nämnden
- 12:00–13:00 Lunch med Anna-Karin Andershed och Louise Pålsson, universitetsdirektör
- 13:00–14:00 Ulrika Göransson, prefekt HumUS, Peter Johansson, prefekt NT, Martin Junstrand, prefekt Musik, och Jan Mustell, enhetschef för Enheten för idrott inom HV
- 14:00–14:30 Bo Magnusson, chef universitetskansliet, om Lärarutbildningskansliet
- 14:30–15:30 Avstämningsmöte med Anna-Karin och Anna

Hållpunkter 19 juni

- 09:00–10:00 Krister Persson, ordförande Lärarutbildningsnämnden (LUN)
- 10:00–11:00 Johan Schnürer, rektor
- 11:00–12:00 Eric Borgström, lektor i svenska språket, Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap
- 12:00–13:00 Lunch med Joachim Åström, dekan Fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap och Anna Lindholm Ulfvensjö, bitr. planeringschef
- 13:00–14:00 Mikael Quennerstedt, professor i idrott/docent i pedagogik och Marie Öhman, biträdande professor i idrott med didaktisk inriktning, Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap
- 14:00–15:00 Per Nilsson, professor i matematikdidaktik, Institutionen för naturvetenskap och teknik

Bilaga 3

Bilaga 3

I underlag för prioritering av förslagen i rapporten *Genomlysning av lärarutbildningen vid Örebro universitet* (GL 2017) utgår redovisningen från de sammanfattande förslagen. I bilaga 3 redovisas även delförslagen i GL 2017 och hur dessa kan relateras till prioriteringarna. Redovisningen ligger i en matris. I rubrikraden anges från vilken del/intressent som förslaget kommer. I direkt anslutning anges numrering/hänskjutning till de prioriteringar som görs i underlaget. Numreringen innebär att intressenternas förslag *till en del* tillgodoses av gjorda prioritering men att preciseringar och vägval i flertalet fall behöver hänskjutas till ett fortsatt kvalitets- och utvecklingsarbete.

Forskningsöversikt	Prioritering	Studenter	Prioritering	Lärarytbildare	Prioritering
Skapa en organisation som gynnar en sammanhållen utbildning grundad i en gemensam idé om vad god undervisning kan vara.	1.2; 1.3; 2.1;2.2	Utreda frågan om utmaningar och möjligheter med samläsning mellan olika lärarprogram och mellan lärarprogram och andra program.	4.1; 4.2; 4.3	Tydligare definiera programansvarigas uppdrag och mandat.	Uppdraget hänskjuts till LUN även s.14-15
Programansvariga ges uppdrag och mandat att se över lärares professionskunskaper samt examinationer. Identifiera och kommunicera en tydlig kärna av kunskaper i de olika programmen	Uppdraget hänskjuts till LUN även s.14-15	Se över strukturen med <i>föreläsning, egen läsning</i> och <i>seminarium</i> . Utveckla nya undervisnings- och examinationsformer. Utveckla kvaliteten på seminarierna. Högre krav på studenters deltagande och prestation.	2.2; 2.5; 4.3: 6.1; 6.2	Fortsätt arbetet om mål och progression i utbildningarna. lärare i varje kurs/delkurs ska kunna relatera till en grafisk programöversikt	4.3.4.5
Initiera ett långsiktigt arbete för att formulera en gemensam idé om vad god undervisning innebär som sedan kan utgöra en grund för programmen. Inrätta ett uppdrag för i syfte att formulera en gemensam hållning om vad en bra lärare ska kunna Utreda och överväga om ett 'undersökande arbetssätt' kan utgöra en genomgående profilering av arbetssätt för lärarytbildningarna Presentera och diskutera lärarytbildning som den livslånga lärarytbildningen.	1.3; 2.2	Se över kravnivån på utbildningen. Kravnivån är också olika mellan ämnen enligt studenterna, vilket också bör lyftas upp till diskussion och ses över. Ökat aktivt deltagande av lärarytbildarna under seminarierna, med att bryta ner teorier och fördjupa och föra framåt teoretiska resonemang. Se över hur lärarytkompetens/lärarytkunnande ska förstås och konceptualiseras i lärarytutbildningen. Det behöver utredas om det finns, och ska finnas, en samsyn inom lärarytutbildningarna om vad lärarytkompetens och lärarytkunnande ska innebära.	1.3; 2.5; 2.6; 4.3	Ta vara på den ämnesdidaktiska kompetens som finns, och stärk den vid behov. Se över var i utbildningarna olika lärarytkategorier är verksamma och arbeta för en balans mellan relevant professions- och forskningskompetens ta vara på den kompetens med relevans som finns på universitetet,	5.2; 5.4; 7.1
Inrätta uppdrag i syfte att se över och utveckla värdegrundsfrågor i lärarytutbildningen	2.2	Bättre kommunikation mellan ämnen och lärarytutbildare. Skapa naturliga mötesplatser och kreativ undervisningsmiljö för lärarytstudenter.	2.4; 2.5; 8.1	Skapa förutsättningar för pedagogiskt utvecklingsarbete.	1.3; 2.2; 8.1; 8.2
Se över VFUns innehåll och examinationsformer så att en forskningsbaserad praktik i samverkan med framförallt övningsskolorna kan utvecklas ytterligare. Undersöka möjligheten att utöka tiden för VFU i de olika programmen.	2.2; 3.1; 3.3	Skapa likvärdighet i VFU. Ställ t.ex. krav på att VFU-handledarna har handledarutbildning. Integrera teori och praktik inom den campusförlagda undervisningen. Utöka samverkan med skolor för att i högre grad ge studenterna tillfälle att lyssna till och diskutera med lärare som har färsk erfarenheter av skola och undervisning.	2.2; 3.1; 3.2; 3.3; 3.4	Arbeta för en tydligare profilering av de olika programmen inom lärarytutbildningen	1.3; 2.5; 3.3
Inrätta ett uppdrag för att se över den vetenskapliga progressionen i syfte att utbilda studenter som är 'research literate'.	2.2; 6.2	Öka transparensen av ledning och ansvar till studenter Tydliggöra studentrepresentanternas roll och skapa rutiner för deras arbete. Utöka lärarytutbildares tid för att kunna tillämpa "bedömning för lärande". Öka andelen lärarytledd undervisning.	Uppdraget hänskjuts till LUN	Skapa förutsättningar för lärarytutbildare att mötas	2.4; 8.1

Forskarna	Prioritering	Lärare i skolan	Prioritering	Ledning ÖU	Prioritering
Förändra lärarutbildningens organisation så den på ett tydligt sätt blir en del i universitetets organisation och linjestyrning. alla ämnesdidaktiska inriktningar får likvärdiga förutsättningar avseende resurser och möjlighet till karriärvägar för personal. stärka den didaktiska och ämnesdidaktiska forskningen genom stärkt professorsprogram, forskningsprofiler, forskarskolor, satsning på praktiska forskning samt rekryteringar av lärarutbildningsinriktad personal.	1.2; 1.4; 5.1; 5.2; 5.3 Se även sid 10-11	Undersöka hur lärarutbildningen tar upp aspekter av lärares kompetens och kunskaper som kopplar till lärares ledarskap Skapa strukturer och organisation för kontinuerlig samverkan och kompetensutveckling av lärare.	3.2; 3.3; 3.4	Se över lärarutbildningens organisation och ledning så att denna får mandat och resurser att utföra det utvecklingsarbete och den kvalitetssäkring man har ansvar för.	1.2; 2.1; 2.3; 2.4; 2.5
Stärka de programansvarigas roll, mandat och tidstilldelning.	Uppdraget hänskjuts till LUN Se även s.14-15	Utveckla undervisningsformer där teori och praktik integreras	3.3; 5.4	Stärk de programansvarigas tjänster.	Uppdraget hänskjuts till LUN Se även s.14-15
Inrätta ett särskilt uppdrag där den vetenskapliga progressionen ses över och diskuteras	6.2	Satsa på ett modernt system för att nå ut med information till VFU-handledarna.	3.1; 8.2	Arrangera återkommande informationsmöten för berörd personal för att ge denna personal möjlighet att ha god kännedom om lärarutbildningen, dess organisation och pågående utvecklingsarbete	2.4; T5
Utreda frågan om ett mentorssystem där studenter löpande träffar mentorer med såväl vetenskaplig- som professionskompetens.	Uppdraget hänskjuts till LUN	Öka antalet platser för VFU-handledarutbildningen. Fördjupa analysen av lärobokens roll.	Uppdraget hänskjuts till LUN	Tydliggör ansvarsfrågan när det gäller forskning relaterad till lärarutbildningen.	1.4; 5.1; 5.2
Inrätta samverkanstjänst(er) som i samarbete med nuvarande VFU-organisation har ett uppdrag att utveckla samarbetet mellan skolhuvudmän och universitetet. I uppdraget bör ligga att vidareutveckla och utöka övningskoleverksamheten	3.1; 3.4; 4.5			Utred om studenterna upplever brister i den sammanhållna lärarutbildningen och hur detta i så fall kan motverkas. Här bör även förslaget om en rumslig sammanhållning av utbildningen utredas	4.4; 4.6
Utreda frågan om en profilering av lärarutbildningen vid Örebro universitet i syfte att spetsa utbildningen (t ex ett forskande förhållningssätt).	1.3				
Universitetet formulerar en särskild rekryteringsstrategi för lärarutbildningen.	5.4; 7.1				